

Otvaranje crteža

AutoCAD nudi više mogućnosti za otvaranje novih i postojećih crteža. One pružaju osećaj slobode i štede vreme. Možete da napravite složen šablon i izbegnete ista osnovna podešavanja novog crteža svaki put kada ga otvarate.

Izrada novog crteža na osnovu šablona

Šablon je posebna datoteka koja sadrži postavke i najčešće objekte (poput naslovnog bloka). Kada koristite šablon kao osnovu za nov crtež, crtež preuzima sve postavke i objekte koje sadrži šablon. Šabloni služe za izbegavanje ponovnog crtanja i precrtavanja objekata u novim crtežima. AutoCAD sadrži veliki broj šablona koje možete koristiti takve kakvi jesu ili ih podešavati prema svojim potrebama, a možete ih i sami napraviti.

Ako ste dosad koristili AutoCAD 2002, možda se pitate: „Gde je nestao AutoCAD Today?“ AutoCAD Today je bio prozor koji se otvarao preko AutoCAD-ovog glavnog prozora. Sadržao je alateke za otvaranje novih crteža. Nema ga više! Jedna od novih karakteristika je prozor Communication Center pomoću koga korisnici AutoCAD-a mogu dobiti nove informacije i podršku (o tome će biti više reči u poglavlju 26). Ako ste dosad koristili starije verzije AutoCAD-a, možda imate slično pitanje: „Gde je nestao okvir za dijalog Startup?“ Okvir za dijalog Startup je sadržao iste opcije za pokretanje novih crteža. I dalje vam je na raspolaganju. Izaberite Tools ⇨ Options i pritisnite karticu System. U odeljku General Options izaberite stavku Show Startup Dialog Box iz padajuće liste Startup. Pritisnite OK da biste zatvorili okvir za dijalog Options.

Da biste napravili nov crtež na osnovu postojećeg šablona, izaberite File ⇨ New. Otvoriće se okvir za dijalog Select Template. AutoCAD će prikazati sve postojeće šablone, kao što se vidi na slici 2-1. Pritisnite bilo koji šablon da biste videli njegov prikaz, ako postoji. Dvaput pritisnite šablon da biste napravili nov crtež na osnovu tog šablona. Pošto se AutoCAD otvara sa praznim crtežom pod imenom Drawing1.dwg, novi crtež dobija ime Drawing2.dwg. Crteži koje naknadno otvarate u istoj sesiji AutoCAD-a dobijaju imena Drawing3.dwg, Drawing4.dwg itd. Kada crtež zasnovan na šablonu snimate i date mu novo ime, šablon ostaje nepromenjen.

POGLAVLJE

2

U ovom poglavlju

Izrada novog crteža na osnovu šablona

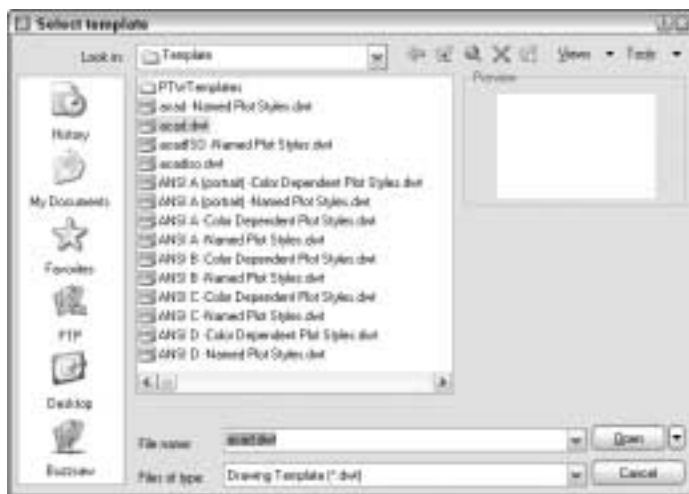
Otvaranje standardno podešenog crteža

Otvaranje postojećeg crteža

Korišćenje postojećeg crteža kao prototipa

Snimanje crteža pod novim imenom

Slika 2-1: U okviru za dijalog Select Template izaberite šablon.

Nova
osobina

Nova komanda, QNEW, korisna je ako uvek želite da započnete crtež na osnovu istog šablona. Podesite podrazumevani šablon i potom pritisnite QNew na paleti alatki Standard kako biste odmah započeli nov crtež na osnovu podrazumevanog šablona. Da biste podesili podrazumevani šablon, uradite sledeće:

1. Izaberite Tools ⇄ Options i pritisnite karticu Files.
2. Dvaput pritisnite stavku Drawing Template Settings.
3. Dvaput pritisnite stavku Default Template File Name for QNEW.
4. Pritisnite listu ispod stavke Default Template File Name for QNEW (na kojoj je podrazumevana vrednost None).
5. Pritisnite dugme Browse da biste odabrali šablon.
6. Pritisnite OK da biste zatvorili okvir za dijalog Options.

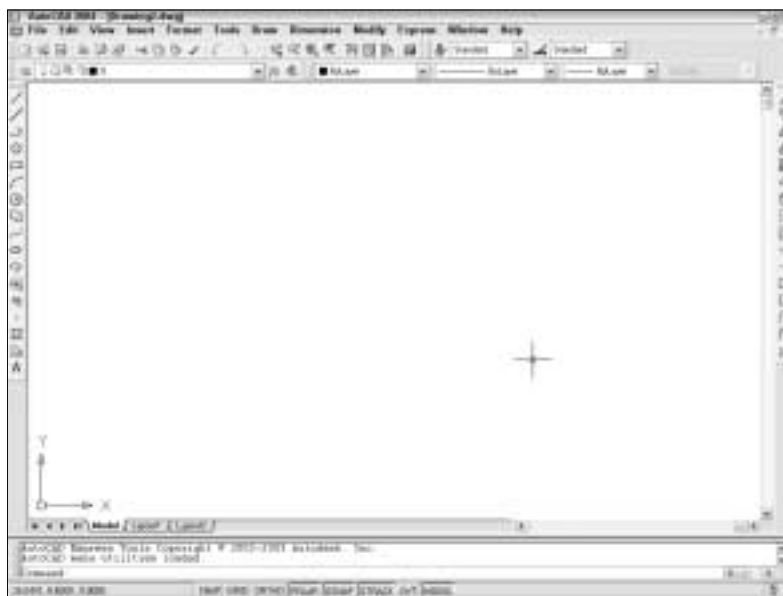
Možete zadati da li ovaj podrazumevani šablon koristi metričke jedinice ili američki sistem mera tako što ćete podesiti sistemsku promenljivu MEASUREINIT (sistemске promenljive su objašnjene u poglavlju 5). Na komandnoj liniji upišite **measureunit**. Upišite **0** ↵ za američki sistem mera i **1** ↵ za metričke jedinice.

Podrazumevani šablon je acad.dwt. Još jedan od podrazumevanih šablona je acad-Named Plot Styles.dwt koji se odnosi na imenovane stilove za štampanje na ploteru (pogledajte poglavlje 17).

Vežba: otvaranje crteža zasnovanog na šablonu acad.dwt

1. Pokrenite AutoCAD.
2. Izaberite File ⇄ New.
3. U okviru za dijalog Select Template, izaberite acad.dwt sa liste.

Sada je pred vama prazan crtež Drawing2.dwg (slika 2-2).

Slika 2-2: Kada pravite crtež na osnovu postojećeg šablona, AutoCAD otvara crtež Drawing2.dwg.

Rad sa šablonima

Šablon sadrži već podešene parametre crteža, što omogućuje da odmah počnete da crtate. Ovi parametri obuhvataju veličinu crteža (zvanu *granice* – engl. *limits*), vrstu jedinica (npr. decimalne ili stope i inči) itd. U birou u kome radi više ljudi, šabloni su neophodno sredstvo za uspostavljanje standarda kako bi svi saradnici imali jednako podešene crteže.

Osim parametara, šablon često sadrži i zaglavlje s naslovom, odnosno okvir sa (standardnim) tekstom.

Podešavanje podrazumevanog šablona

Mnogi podešavaju podrazumevani šablon i od njega naprave jedan ili više šablona koji odgovaraju određenim potrebama. Kada napravite svoje šablone, nećete više morati da brinete o većini parametara. Oni su već dostupni i ubrzo možete početi da crtate.

Da biste šablon acad.dwt podesili prema svojim potrebama, pratite sledeća uputstva:

1. Otvorite crtež na osnovu šablona kao što je opisano u prethodnom odeljku.
2. Izmenite parametre prema potrebi.
3. Na paleti Standard pritisnite ikonicu Save.

4. U okviru za dijalog Save Drawing As otvorite padajuću listu Files of type. Odaberite AutoCAD Drawing Template (*.dwt). Sa liste šablona odaberite onaj koji želite da podešavate. Pritisnite Save.
5. Kad vas AutoCAD upita da li hoćete da promenite ovu datoteku, pritisnite Yes.
6. U okviru za dijalog Template Description, pregledajte opis i pritisnite OK.

Svaki put kad počnete nov crtež – a nemate šablon – morali biste da ga podešavate, što to je dugotrajan i dosadan posao. Vremenom, korišćenjem šablona uštedećete sate i sate posla, a stil vaših crteža postaće prepoznatljiv.

Upozorenje

Ako radite u AutoCAD-u na tuđem računaru, nemojte menjati šablone koje dobijate uz AutoCAD dok se ne posavetujete s vlasnikom računara. Bilo bi zaista neugodno da vlasnik računara započne nov crtež zasnivajući ga na poznatom šablonu i tada otkrije da ga je neko drugi izmenio.

Pravljenje sopstvenih šablona

Obično možete da birate između više šablona. Recimo da pravite crteže različitih veličina – AutoCAD vam omogućava da napravite koliko god hoćete šablona. Da biste napravili sopstvene šablone, počnite crtež zasnivajući ga na šablonu, pa unesite odgovarajuće izmene ili otvorite postojeći crtež čija je većina parametara već podešena i dodajte nove izmene. Pratite sledeće korake:

1. Ako počnete nov crtež zasnivajući ga na šablonu, na paleti alatki Standard pritisnite ikonicu Save. Ako otvarate postojeći crtež, iz menija odaberite File ➔ Save As.
2. U okviru za dijalog Save Drawing As, otvorite padajuću listu Files of type. Odaberite opciju AutoCAD Drawing Template (*.dwt).
3. U polje File name unesite ime novog šablona. Pritisnite Save.
4. U okvir za dijalog Template Description unesite odgovarajuće izmene. Pritisnite OK.

Savet

Šablone imenujte tako da se jasno razlikuju od običnih crteža. Možda vam trebaju šabloni za svaku standardnu veličinu papira (od A do E) i u svakom od njih zaglavlje za naslov. Imena bi im mogla biti zn-a.dwt, zn-b.dwt i slično, pri čemu zn označava „zaglavlje za naslov“.

Većina korisnika AutoCAD-a redovno primenjuje ove tehnike. Ako upotrebite šablon ili postojeći crtež kao osnovu za nove crteže, uvek ćete biti na dobitku.

Otvaranje standardno podešenog crteža

Ponekad će se ukazati potreba da otvorite crtež koji ima minimum podešenih parametara, recimo kada radite na tuđem računaru, pa ne želite da gubite vreme uklanjajući nepotrebne parametre iz postojećih šablona.

Da biste otvorili crtež s minimumom podešenih parametara, izaberite File ➔ New. Umesto da odaberete šablon, pritisnite strelicu s desne strane dugmeta Open (slika 2-1). Izaberite jednu od sledeće dve opcije:

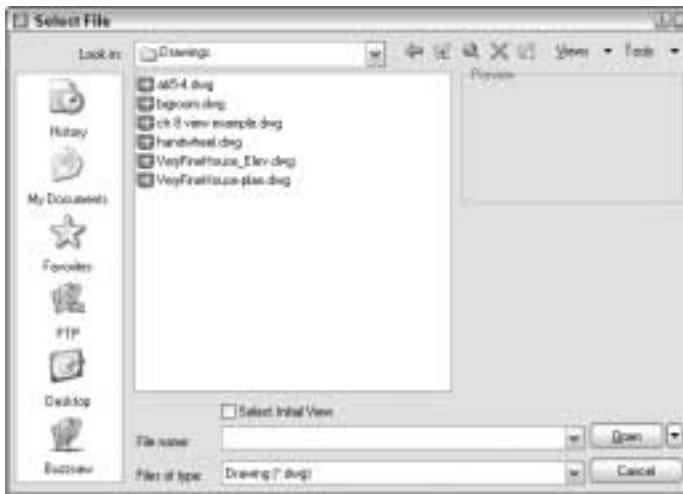
- ♦ Open with no template – Imperial (američki sistem mera)
- ♦ Open with no template – Metric (metričke jedinice)

Otvaranje postojećeg crteža

Često ćete otvarati postojeći crtež, da biste ga završili ili doradili. Otvaranje crteža u AutoCAD-u je kao otvaranje bilo koje datoteke u programima Windowsa. Postojeće crteže možete pronaći po imenu ili pregledajući umanjene prikaze crteža.

Izaberite Open sa palete Standard. Pojaviće se okvir za dijalog Select File (slika 2-3). Iz padajuće liste Look in odaberite disk jedinicu na kojoj se nalazi tražena datoteka. U glavnoj listi pritisnite dvaput odgovarajući direktorijum, a zatim odaberite crtež. U polju Preview možete vizuelno da proverite da li je to crtež koji tražite. Pritisnite dugme Open. AutoCAD će otvoriti crtež.

Slika 2-3: Okvir za dijalog Select File ekvivalentan je okviru za dijalog Open većine Windowsovih programa.

Nova osobina

Ako radite pod operativnim sistemom Windows XP, umanjeni prikazi svih crteža u direktorijumu možete pregledati u okviru za dijalog Select File (i drugim okvirima za dijalog koji omogućuju odabir datoteka) – pritisnite dugme Views i izaberite opciju Thumbnails. U svim operativnim sistemima, umanjene prikaze možete pregledati u Windows Exploreru na isti način.

Napomena

Crteži koji su napravljeni i snimljeni u verziji 12 i starijim verzijama AutoCAD-a, ne mogu se prikazivati u polju Preview; crteži napravljeni u verziji 13 i novijim verzijama to mogu, ukoliko im ova funkcija nije bila isključena.

Ako otvarate datoteku koja se nalazi na Webu, pritisnite dugme Search the Web u okviru za dijalog. Crteže možete tražiti i u listi Places s leve strane okvira za dijalog. Detaljnije o listi Places pročitajte u poglavlju 1, uz opis okvira za dijalog Save Drawing As.

Crtež takode možete otvoriti i ako ga u Windows Exploreru dvaput pritisnete. Kad AutoCAD nije pokrenut, Windows će ga automatski pokrenuti i u njega učitati odabrani crtež. Ako AutoCAD već radi i u njemu postoji jedan aktivan crtež, odabrani crtež će se otvoriti kao drugi crtež u otvorenoj kopiji AutoCAD-a.

Crtež možete da otvorite i iz centra za projektovanje – DesignCenter – koji pruža mogućnosti za rad i s crtežima i s njihovim komponentama. Prvo, na paleti Standard odaberite dugme DesignCenter. AutoCAD će otvoriti DesignCenter koji u levom oknu prikazuje spisak crteža u stilu Windows Explorera. Ako treba, na paleti alatki prozora DesignCenter pritisnite dugme Desktop. Pretražite levo okno i odaberite direktorijum sa crtežom koji tražite. Kada odaberete direktorijum, u desnom oknu se pojavljuje spisak crteža iz njega. Pritisnite crtež koji želite desnim tasterom miša, a iz priručnog menija odaberite stavku Open in Application Window.

Referenca

O centru za projektovanje biće više reči u poglavlju 26, kao i u nekoliko ostalih poglavlja ove knjige.

Kada radite sa okvirima za dijalog namenjenim otvaranju ili snimanju datoteka, možete da koristite mnoge prečice:

- ♦ Datoteku crteža možete da pritisnete dvaput i tako je odmah otvorite, a da ne morate da pritisnete dugme Open.
- ♦ Pritisnite padajuću listu Views. Odaberite List da biste videli primer liste. Odaberite Details i u spisku se pojavljuju veličine datoteka i datumi, odnosno vreme njihovog poslednjeg snimanja.
- ♦ Pritiskanje desnim tasterom miša unutar okvira za dijalog otvoriće priručni meni u kome ima više opcija.
- ♦ Pritisnite ime crteža i istaknite ga; možete da ga pritisnete još jednom da biste mu promenili ime (nemojte ga pritisnuti dvaput uzastopce – ta radnja će otvoriti crtež).

Na CD-u

Crtež korišćen u sledećoj vežbi, ab01-01.dwg, nalazi se u direktorijumu Results na kompakt disku *AutoCAD 2004 Biblija*. Ubacite kompakt disk u CD jedinicu.

Vežba: otvaranje crteža

1. Ako AutoCAD nije otvoren, pokrenite ga.
2. Na standardnoj paleti alatki pritisnite dugme Open.
3. U okviru za dijalog Select File odaberite svoju CD jedinicu sa padajuće liste Look in.
4. U glavnom polju pritisnite dvaput direktorijum Results.
5. U glavnom polju pritisnite datoteku ab01-01.dwg.
6. Pritisnite dugme Open. AutoCAD će otvoriti crtež. Ostavite ga tako do sledeće vežbe.

Korišćenje postojećeg crteža kao prototipa

Iako su šabloni veoma korisni, kada određene objekte i parametre nameravate da upotrebite samo nekoliko puta, kao prototip možete da iskoristite i običan crtež. Često treba da napravite niz povezanih crteža – recimo, nekoliko povezanih električnih šema ili grupu sličnih stanova u stambenom kompleksu. Kada pri izradi prvog crteža dodate do tačke od koje se on može primeniti i na ostale crteže iz niza, zaustavite se na trenutak i odmah snimate crtež pod novim imenom, na način koji će biti objašnjen u sledećem odeljku. Zatim u crtež unesite neophodne izmene i snimate ga ponovo.

Snimanje crteža pod novim imenom

Bilo da koristite postojeći crtež kao prototip ili ga samo kopirate, morate da ga snimate pod novim imenom. Najpre otvorite crtež, a zatim odaberite komandu File ⇨ Save As.

U okviru za dijalog Save Drawing As, u polje File Name upišite novo ime, a zatim pritisnite dugme Save. Položaj novog crteža možete da promenite ako u padajućoj listi Save In odaberete drugi direktorijum za snimanje.

U sledećoj vežbi unosćete izmene u crtež i snimati ga pod novim imenom. Ako ste izveli prethodnu vežbu, onda se crtež ab01-01.dwg još uvek nalazi na vašem ekranu. Ukoliko tu vežbu niste radili, otvorite crtež ab01-01.dwg iz direktorijuma Results na kompaktnom disku.

Vežba: snimanje crteža pod novim imenom

1. Odaberite File ⇨ Save As. Otvoriće se okvir za dijalog Save Drawing As.
2. U polju File name promenite ponuđeno ime u ab02-01.dwg. Odaberite direktorijum *AutoCAD Biblija* i pritisnite dugme Save.
3. Na paleti sa alatima za crtanje pritisnite dugme Line. Sledite zahteve za unos:

Specify first point: (zadajte prvu tačku) 10,.5 ↵

Specify next point or [Undo]: (zadajte sledeću tačku ili izvršite komandu...) 6,.5 ↵

Specify next point or [Undo]: 6,0 ↵

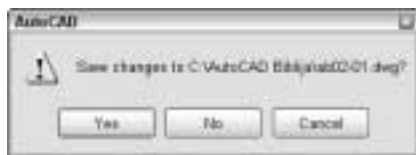
Specify next point or [Close/Undo]: ↵

Crtež treba da odgovara slici 2-4.

Slika 2-4: Jednostavno zaglavlje za naslov.

4. Zatvorite crtež pritiskom na dugme koje se nalazi u gornjem desnom uglu, neposredno ispod dugmeta za zatvaranje aplikacije.
5. Pošto niste snimili izmene na crtežu, AutoCAD će vas upitati hoćete li da ih snimate (slika 2-5).

Slika 2-5: Kada pokušate da izađete iz AutoCAD-a a da niste snimili izmene koje ste uneli u crtež, AutoCAD će vam pružiti priliku da to učinite.

6. Pritisnite dugme Yes. AutoCAD snima i zatvara crtež.
7. Pritisnite dugme za zatvaranje aplikacije (X) i zatvorite AutoCAD.

Sažetak

U ovom poglavlju ste proučili različite načine otvaranja crteža. Naučili ste kako da:

- ♦ započnete nov crtež na osnovu šablona
- ♦ podesite šablon
- ♦ napravite sopstvene šablone
- ♦ započnete nov crtež bez šablona
- ♦ otvorite postojeći crtež
- ♦ koristite postojeći crtež kao prototip za druge crteže
- ♦ snimite crtež pod novim imenom.

U sledećem poglavlju govorićemo o komandama.

♦ ♦ ♦